

14. Tilsynet var før 1. april 1974 underlagt ministeren for offentlige arbejder. Fra den nævnte dato blev sager om lov om efterforskning af råstoffer ved kongelig resolution overført til handelsministeriet.

Tilsynet består fra 1. februar 1978 af en kontorchef i handelsministeriet, en kontorchef i Energistyrelsen og 2 statsgeologer fra Danmarks Geologiske Undersøgelser. Energistyrelsen yder bistand til tilsynet og deltager i tilsynsarbejdet på det økonomiske og regnskabsmæssige område iflg. bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 1978.

15. Til vurdering af indvindingsmulighederne i de forskellige potentielle områder, var der behov for ekspertviden. Tilsynet indgik derfor i november 1974 kontrakt med det amerikanske konsulentfirma DeGolyer & MacNaughton, Dallas, USA.

Det amerikanske konsulentfirma blev anmodet om at besvare en række konkrete spørgsmål til vurdering af, om eneretsbevillingen var opretholdt. Udgifterne til undersøgelsen skulle holdes inden for en beløbsramme på 80.000 US dollars.

Denne beløbsramme protesterede bevillingshaverne mod. Protesten blev afvist af tilsynet med henvisning til loven og eneretsbevillingens bestemmelser. Tilsynet bemærkede, at de beskedne beløb som bevillingshaverne hidtil havde afholdt vedrørende tilsynet efter handelsministeriets opfattelse ikke var vejledende ved vurderingen af, hvad der måtte anses for nødvendig til varetagelse af stats interesser.

Konsulenterne afgav rapport den 3. april 1975. Rapporten dannede hovedgrundlag for de senere forhandlinger med bevillingshaverne om, hvorvidt eneretsbevillingen var opretholdt.

I oktober 1974 blev en statsautoriseret revisor udnævnt som regnskabs- og revisionsmæssig sagkyndig for tilsynet. Samtidig blev bevillingshaverne instrueret om at give revisor alle de oplysninger, han måtte finde påkrævet ved udførelsen af sit hverv. Revisor har afgivet uddybende rapporter om afgiftsberegningerne for årene 1972-1976. Der fremsættes i rapporterne en række principielle bemærkninger om afgiftsberegningen, jfr. nedenfor i afsnit V.

16. Tilsynet udøver en omfattende virksomhed, og hovedtemaet har været, hvorvidt eneretsbevillingen var opretholdt i fuldt omfang ved efterforskningsperiodens udløb. Tilsynet har også på en række andre områder været meget aktivt. Der er ved tilsynets arbejde rejst en række principielle spørgsmål jfr. afsnit V.

IV. Beregning af koncessionsafgifterne.

17. Bevillingshaverne meddelte i 1971 ministeriet for offentlige arbejder, at indvinding af olie ville blive iværksat på en struktur i den sydlige del af det danske kontinentalsokkelområde i Nordsøen (Dan-feltet). Det forventedes, at den årlige produktion ville andrage omkring 350.000 tons, der med en udbygning af produktionssystemet kunne øges op til 500.000 tons.

Efter godkendelse fra ministeriet for offentlige arbejder blev indvindingsvirksomheden på Dan-feltet påbegyndt i juli 1972. Siden da har bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingens § 11 årligt fremsendt afgiftsafregning for råolieproduktionen og i henhold til § 9 eksemplarer af de reviderede årsregnskaber.

Produktionen er steget fra 100.000-200.000 tons årlig i 1972-76 til 510.000 tons i 1977. Årsagen til, at den forventede produktion ikke blev opnået i de første år, er først og fremmest, at der viste sig praktiske problemer ved indvindingen af olien, da oliereservoirerne findes i kridtlag, der hindrer, at olien frit kan strømme til borehullerne.

I 1976 blev der iværksat yderligere produktionsboringer for at øge produktionen. Samtidig søgte man ved en særlig teknik at udvide sprækker og revner, så råolien lettere kunne trænge igennem undergrunden til borehullerne.

18. Afgifterne til staten har i tiden 1972-77 andraget 34,6 mill. kr. Beløbet svarer til 5 pct. af råoliens virkelige værdi på produktionsstedet i de første 5 år efter at indvindingsvirksomheden blev igangsat (4. juli 1972-3. juli 1977) og herefter 8½ pct., jfr. eneretsbevillingens § 10. Afgiftsbeløbet fremkommer således: